

L'homogeneïtzació universitària, en marxa

Solana ataca de nou

Si els projectes de Solana es fan realitat, una allau d'estudiants espanyols poden envair literalment les universitats catalanes sense acreditar cap coneixement de la nostra llengua. Més de deu anys d'Universitat catalana i democràtica se'n poden anar en orris.

Distrito único", "distrito compartido", "distrito común universitario". Aquests són els tres noms que fins ara ha usat el Ministeri de Educació i Ciència per a denominar l'últim gran projecte de Javier Solana en matèria universitària. El projecte del ministre consisteix en la conversió del territori estatal en un sol districte universitari, de manera que els estudiants que ho desitgin puguin cursar estudis en la universitat de la seva preferència, encara que aquesta es trobi en un lloc diferent a la seva comunitat de residència. Així, un alumne català amb baixa nota es pot veure obligat a estudiar fora dels Països Catalans pel fet que estudiants espanyols que el superin en nota tindran preferència damunt d'ell a l'hora d'optar a les places disponibles de les universitats catalanes.

SOLIDARITAT MAL ENTESA

Catalunya i Euskadi són les úniques comunitats autònomes que tenen competències plenes en matèria d'ensenyament. Totes les altres, i per tant també el País Valencià i les Illes, formen part de l'anomenat *territori MEC*, gestionat directament pel Ministeri. La intenció inicial del ministeri és aplicar el districte comú a tot el territori estatal sense excepcions, amb vista al futur districte Únic europeu, encara que no es descarta que a última hora Catalunya quedi fora de l'aplicació del pla. Aquest és precisament el desig de la majoria de la comunitat universitària del Principat, així com el del conseller d'Ensenyament, Josep Laporte. El prestigi de què gaudeixen les universitats de Catalunya, especialment la Politècnica i la de Barcelona, farà, ben segur, que les demandes d'ingrés provinents d'altres indrets de l'estat siguin molt nombroses, fet que provocarà el consegüent i inevitable conflicte lin-

Javier Solana.

FOTOS : D. UMBERT

Què en pensen i com es posicionaran

Josep Maria Bricall (rector Universitat de Barcelona): és moderadament favorable al projecte. Només posa inconvenients de tipus tècnic sobre la seva aplicació.

Gabriel Ferraté (rector Universitat Politècnica de Catalunya): està en contra del projecte, però no s'hi posarà fort si no se sent recolzat pels estudiants.

Federació Nacional d'Estudiants de Catalunya (FNEC): s'oposa frontalment al projecte i convocarà mobilitzacions "si és necessari".

Alternativa dels estudiants progressistes (AEP): donarà suport al projecte si el ministeri accepta les seves condicions, que fan referència al respecte a la

llengua i a una millor política de beques, entre altres.

Bloc d'Estudiants Independentistes (BEI): s'oposa al pla perquè "pressuposa espanyolització i representa una hipoteca envers la normalització lingüística". Està disposat a arribar a la vaga general.

Josep Laporte (conseller d'Ensenyament Generalitat de Catalunya): s'ha mostrat contrari a l'aplicació del pla, però sembla que pot acceptar negociar.

Ramon Lapiedra (rector Universitat de València): fins ara és favorable al pla, perquè li solucionaria alguns problemes de massificació.

güístic. Si per a entrar a una universitat catalana no se'ls demana cap coneixement de la llengua, ¿quina llei els podrà obligar a seguir les classes en català?

De moment, el Ministeri és conscient que la posada en marxa del districte únic pot ocasionar problemes de tot tipus, i no només lingüístics, a causa de l'extraordinària complexitat que implica un projecte d'aquestes característiques. Per això, Solana ha optat per començar l'aplicació del pla sobre un 5% de les places de tot l'estat només, amb previsions d'arribar a un 20% al final de la dècada. Precisament un document intern elaborat pel Consell d'Universitats, al qual ha tingut accés EL TEMPS, reconeix les dificultats amb què es pot trobar el Ministeri a l'hora d'aplicar el pla, i demana que es promoguin "accions destinades a la màxima difusió possible" del pla, "per facilitar-ne el coneixement, les característiques i els procediments per a la seva sol·licitud i resolució".

POSSIBLE VAGA GENERAL

El ministre Solana és conscient que té una patata calenta a les mans, i no vol picar-s'hi els dits. Sap perfectament que, a

banda dels problemes tècnics i d'organització, se li poden presentar greus inconvenients, especialment als Països Catalans. Jaume Puig, estudiant de la Universitat Politècnica de Catalunya i membre del Consell Interuniversitari de Catalunya, creu que si el Ministeri persisteix en les seves intencions, als Països Catalans "es poden mobilitzar els estudiants fins a arribar, si calgués, a la vaga general". Puig, que ha acudit a reunions estatals amb altres estudiants, creu a més que el Ministeri "no podrà assumir" els costos econòmics en concepte de beques que s'hauran d'atorgar als milers d'estudiants que marxaran a estudiar fora de les seves comunitats.

El districte únic pot significar un cop gairebé mortal a la Universitat Catalana. Els suports del Ministeri en territori català són desiguals, i la batalla es presentarà a partir del curs que ve. Totes les organitzacions d'estudiants consultades per EL TEMPS s'han mostrat disposades a arribar fins al final per impedir que el projecte prosperi, i aquest pot ser un factor decisiu a l'hora de la veritat. Deu anys de lluita per una universitat catalana i democràtica estan en joc.

Eduard Voltas

El camí de la catalanització

Ll actual situació de la Universitat catalana, desigual però sens dubte millor que fa deu anys, és fruit d'un procés llarg i difícil. El camí cap a la democratització i la catalanització està encara per culminar. Aquestes són algunes de les dates clau i fets puntuals que poden representar els avanços fets fins ara:

26 de setembre de 1980: la Generalitat de Catalunya assumeix competències plenes en matèria d'ensenyament.

29 de desembre de 1982: incorporació de la prova de català a l'examen de selectivitat.

19 de desembre de 1984: llei de creació del Consell Interuniversitari de Catalunya, òrgan de coordinació de les universitats del Principat.

17 de gener de 1985: aprovació dels estatuts de funcionament de la Universitat Autònoma de Barcelona, després d'anys de discussions. Són els primers estatuts democràtics d'una universitat catalana des de la mort del dictador.

28 d'octubre de 1985: En un claustre general on l'esquerra era majoria abrumadora s'aproven els estatuts de la Universitat de València, en què s'usa la denominació "català" per definir la llengua pròpia.

Novembre de 1985: per primer cop les associacions d'estudiants participen en unes eleccions amb sistemes democràtics de representació proporcional.

16 de gener de 1986: Congrés constituent de la Federació Nacional d'Estudiants de Catalunya (FNEC). Aquest sindicat nacionalista esdevé des de llavors majoritari a les universitats del Principat.

18 de desembre de 1986: més de vint mil persones es manifesten a València contra la sentència judicial que amenaçava l'ús de la llengua a la Universitat de València.

Curs 1986-87: Vagues d'estudiants generalitzades a tot l'estat, en protesta per un sistema de selectivitat considerat discriminatori i per uns millors plans d'estudi. Les vagues prenen especial contundència als Països Catalans.

Gener de 1990: Els claustres generals de les universitats Autònoma, de Barcelona i Politècnica de Catalunya donen suport al dret d'autodeterminació.